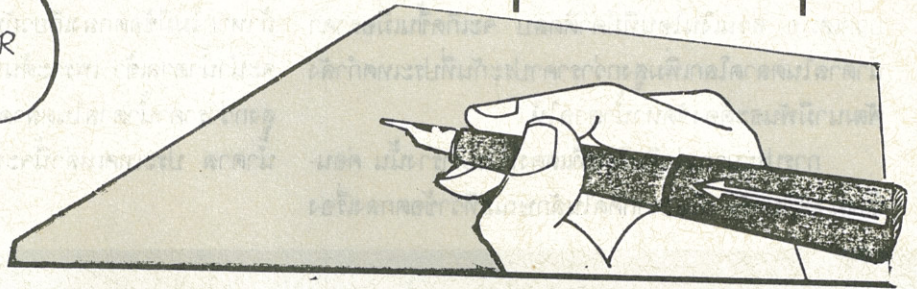

ข้อตกลงเกี่ยวกับน้ำตาลของ ประเทศกลุ่มประชาคมยุโรป

สำนักที่ปรึกษาเศรษฐกิจ เครือเจริญโภคภัณฑ์

ข้อ

ข้อตกลงเรื่องน้ำตาลจากการประชุมที่โลเม (Lome Convention) ได้อนุญาตให้ประเทศกำลังพัฒนา 18 ประเทศส่งออกน้ำตาลในปริมาณที่แน่นอนจำนวนหนึ่งไปยังสมาชิกประเทศกลุ่มประชาคมยุโรปได้ นอกเหนือไปจากข้อจำกัดการนำเข้าตามปกติและนอกเหนือจากบรรดาประเทศที่ลงนามในข้อตกลงนี้แล้ว อินเดียก็ยังเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับประโยชน์จากข้อเสนอดังกล่าวนี้

ผลประโยชน์ที่ประเทศผู้ส่งออกน้ำตาลซึ่งได้สิทธิพิเศษจากข้อตกลงนี้นั้น ขึ้นอยู่กับขนาดของโควต้าที่ประเทศเหล่านั้นได้รับ ซึ่งได้รับการจัดสรรให้อย่างไม่เท่าเทียมกันนัก ในปี พ.ศ. 2524-25 มีประเทศเพียง 5 ประเทศที่มีส่วนแบ่งในโควตารวมถึงร้อยละ 81 โดยมอริเชียสเพียงประเทศเดียวได้รับส่วนแบ่งถึงร้อยละ 38 ของโควตาทั้งหมดที่เหลือเป็นของอีก 4 ประเทศ คือ ฟิจิ (ร้อยละ 12.7)

กายานา (ร้อยละ 12.2) จาไมกา (ร้อยละ 9.2) และสวาซีแลนด์ (ร้อยละ 9.0) โดยมีมอริเชียสได้รับโควต้าเป็นร้อยละ 80 ของผลผลิตในประเทศ ในขณะที่ยังมีประเทศอื่น ๆ ที่ได้รับโควตาน้อยมาก โดยจะเห็นได้จากตาราง พบว่าประเทศส่วนใหญ่ได้รับโควตาดำต่ำกว่าร้อยละ 10 ของผลผลิตในประเทศ

ลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของข้อตกลงเรื่องน้ำตาลก็คือว่าแม้แต่ประเทศที่โดยสิทธิแล้วเป็นประเทศนำเข้าน้ำตาลอย่างเช่น ประเทศเคนยา ซึ่งในช่วงปี 2519-2520 ผลิตน้ำตาลได้น้อยกว่าความต้องการบริโภคภายในประเทศ ก็ยังส่งออกน้ำตาลไปยังประชาคมฯได้ ลักษณะเช่นนี้เป็นผลมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า ประเทศกลุ่มประชาคมยุโรปโดยตัวเองแล้ว จะเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำตาลสุทธิ ดังนั้นน้ำตาลที่ต้องนำเข้าภายใต้ข้อตกลงจะมีการส่งออกกลับไปใหม่ และเนื่องจากค่าใช้จ่ายอันประกอบด้วย ค่าขนส่ง ค่าประกันภัย ค่าจัดการ และความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมแล้ว

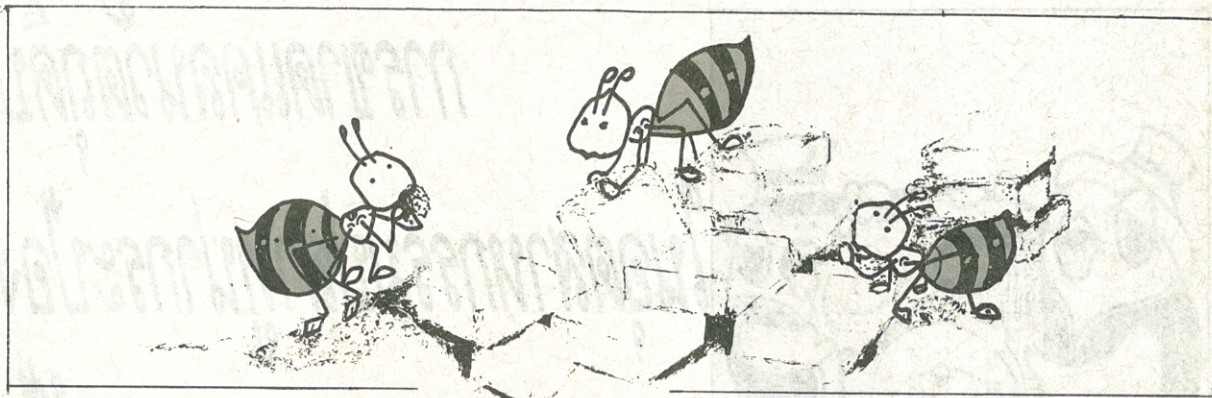
คิดเป็นร้อยละ 20 ของมูลค่าน้ำตาลทั้งหมด ดังนั้น ความสูญเสียอันเนื่องมาจากข้อตกลงนี้จึงสูงมาก คือเป็นถึงประมาณ 42 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงปี 2524-25

จากการที่ประชาคมฯ จ่ายค่าน้ำตาลให้แก่ผู้ผลิตในราคาสูงกว่าราคาน้ำตาลในตลาดโลก ดังนั้นข้อตกลงเรื่องน้ำตาล จึงทำให้เกิดการโอนเงินจากผู้บริโภคในกลุ่มประเทศประชาคมยุโรปไปยังผู้ผลิตในประเทศกำลังพัฒนา และเนื่องจากราคาน้ำตาลในตลาดโลกจะผันผวนมาก ดังนั้นปริมาณเงินที่โอนจึงผันแปรไปในแต่ละปี แต่ก็มักมีค่าเป็นบวกเสมอ ส่วนเงินโอนที่มีค่าติดลบ จะเกิดขึ้นเมื่อราคาน้ำตาลในตลาดโลกเพิ่มสูงกว่าราคาที่ประเทศกำลังพัฒนามีพันธะต้องจัดหาน้ำตาลให้

การประมาณค่าเงินโอนที่แสดงไว้ในตารางนั้น ค่อนข้างมากเกินจริง เนื่องจากคิดในลักษณะที่ว่าข้อตกลงเรื่อง

น้ำตาลจะลดราคาน้ำตาลในตลาดโลกลง แต่ถ้าผู้ส่งออกมีพฤติกรรมแบบต้องการแสวงหากำไรสูงสุดแล้ว ราคาน้ำตาลในตลาดโลกอาจจะไม่ได้รับผลกระทบจากข้อตกลงนี้อย่างเต็มที่ เพราะราคาน้ำตาลที่จะได้รับราคาประกันที่สูงนั้น มีเพียงปริมาณจำกัดจำนวนหนึ่ง ดังนั้น จึงไม่มีประโยชน์อะไรที่จะผลิตน้ำตาลสำหรับตลาดประเทศกลุ่มประชาคมฯ เกินกว่าโควตาที่ได้รับ นอกจากนั้น กลุ่มประเทศแอฟริกัน แคริบเบียน และแปซิฟิก ก็ได้รับอิสระในการเลือกวิธีการผลิตน้ำตาลเพื่อส่งไปยังกลุ่มประเทศประชาคมยุโรปอีกด้วย ถ้าหากไม่มีข้อตกลงเกี่ยวกับน้ำตาลแล้ว ประเทศเหล่านี้จะนำน้ำตาลเข้า เพราะต้นทุนการผลิตของประเทศเหล่านี้สูงกว่าราคาน้ำตาลในตลาดโลก แต่เมื่อมีข้อตกลงเกี่ยวกับน้ำตาล ประเทศเหล่านี้จะนำน้ำตาลเข้าเพื่อส่งออกไปยัง

ตาราง : ใคว้าน้ำตาลและเงินโอนของกลุ่มประชาคมยุโรป ปี พ.ศ. 2524-25

ประเทศที่ได้ รับสิทธิ	ใคว้าน้ำตาลประจำปี 2524-25		การส่งออก เป็นร้อยละ ของใคว้าน้ำตาล ปี 2524	ใคว้าน้ำตาล ของการผลิต ปี 2524	เงินโอนสูงสุด พ.ศ. 2524-25		
	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละของ ใคว้าน้ำตาลทั้งหมด			ECU รวม (ล้าน)	ECU ต่อหัว ของ GDP หรือ GNP	ร้อยละ
บาร์บาโดส	49,300	3.8	100	51	7.5	28.8	0.8
เบลีซ	39,400	3.1	111	38	6.0	40.0	4.1
ฟีจี	163,600	12.7	116	34	21.8	33.0	2.3
กายานา	157,700	12.2	127	49	23.9	26.5	4.7
อินเดีย	25,000	1.9	0	0	3.4	0	0
จาไมกา	118,300	9.2	105	58	17.7	7.9	0.6
เคนยา	93	0.0	0	0	1.4	0.1	0.0
มาดากัสการ์	10,000	0.8	0	9	1.5	1.6	0.5
มาลาวี	20,000	1.6	105	11	3.0	0.5	0.2
มอริเชียส	487,200	37.8	94	80	75.8	79.8	6.4
เซนต์ คริสโต เฟอร์ และเนวิส	14,800	1.1	107	45	2.2	36.6	4.3
สุรินัม	2,667	0.2	-	33	0.4	10.8	0.3
สวาซิแลนด์	116,400	9.0	106	32	18.9	32.0	3.5
แทนซาเนีย	10,000	0.8	0	8	1.5	0.1	0.0
ตรินิแดดและ โตแบโก	69,000	5.4	98	74	10.5	8.7	0.2
อุกานดา	409	0.0	-	-	-	-	-
แซร์	4,957	0.4	0	31	0.8	0.5	0.0
รวม	1,288,826	100.00	100	14	196.5	0.2	-

๑. รวมค่าขนส่ง ประกันภัย และการจัดการ

๒. ยกเลิกใคว้าน้ำตาลปี 2534

หมายเหตุ :

ECU = European Currency Unit.

ประเทศกลุ่มประชาคมฯ อีกต่อนึ่งโดยไม่ต้องผลิตเอง

อย่างไรก็ตาม การนำเข้าน้ำตาลมาเพื่อส่งออกมักจะไม่ค่อยมีประเทศใดปฏิบัติกัน โดยส่วนมากแล้วประเทศภายใต้ข้อตกลง มีแนวโน้มที่จะจ่ายซื้อน้ำตาลจากผู้ผลิตภายในประเทศในราคาที่อยู่ระหว่างราคาของกลุ่มประชาคมยุโรปกับราคาในตลาดโลก ตัวอย่าง เช่น คณะกรรมการตลาดของมอริเชียสได้จ่ายเงินให้ผู้ผลิตที่ผลิตน้ำตาลเกินใคว้าน้ำตาลสูงกว่าราคาที่ผู้ผลิตจะได้รับในตลาดโลก โดยใช้เงินโอนบางส่วนจากกลุ่มประชาคมฯ โอนผ่านไปยังผู้ผลิตโดยวิธีนี้ ปริมาณน้ำตาลที่เพิ่มขึ้นกว่าใคว้าน้ำตาลเนื่องจากนโยบาย จะไปลดราคาน้ำตาลในตลาดโลกลงได้

เนื่องจากใคว้าน้ำตาลส่วนใหญ่จะถูกกำหนดจากปริมาณการส่งออกน้ำตาลในอดีต ข้อตกลงจึงมีแนวโน้มที่จะทำให้แบบแผนการค้าของโลกหยุดยั้งที่ไม่เปลี่ยนแปลง และทำให้ผู้ผลิตหรือประเทศใหม่ ๆ ที่เพิ่งจะปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตขึ้นอยู่ในฐานะเสียเปรียบ

ประการสุดท้าย ในแง่ที่เป็นส่วนหนึ่งของกลไกการตรึงราคาน้ำตาลภายในประเทศกลุ่มประชาคมฯ ข้อตกลงเรื่องน้ำตาลจะช่วยแยกกลุ่มประชาคมยุโรปออกจากตลาดโลก และยังมีแนวโน้มที่จะแยกประเทศผู้ผลิตกลุ่มแอฟริกัน แคริบเบียน และแปซิฟิก ออกไปอีกด้วย ซึ่งจะไปเพิ่มภาระการปรับตัวแก่ประเทศอื่น ๆ และเพิ่มความไม่มั่นคงของราคาน้ำตาลในตลาดโลกอีกด้วย

แปลและเรียบเรียงจาก :

World Bank, World Development Report 1986, Box 7. 4 The EC's Sugar Potocol P. 142